

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218204009
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2218204009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. E. XXX/XX, zastúpenej advokátom: Mgr. Peter Voloch, so sídlom Hollého 745/34, Senec, proti žalovanému: AERO SLOVAKIA a.s., IČO: 31 416 357, so sídlom Nitra - letisko Janíkovce 949 07, zastúpeného advokátom: JUDr. Stanislav Melišek, so sídlom Sabinovská 8, Bratislava, o zaplatenie 14.591,81 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7C/50/2018-234 zo dňa 4. apríla 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 14.591,81 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 25.5.2017 do zaplatenia, do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku; II. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 415, § 420 ods. 1, 3, § 420a ods. 1, 3, § 427, § 442 ods. 1, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky zákonník“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Na základe vykonaného dokazovania prvoinštančný súd zistil skutkové zistenia, že žalobkyňa je samostatne hospodáriaci roľník, na predaj kvetov má živnostenské oprávnenie. Chryzantémy pestovala vo fóliovníkoch a črepníkové vonku (boli prekryté len sieťkou, nie fóliou) v intraviláne obce Vrakúň, nie na poliach za obcou. V piatok si všimla nad obcou lietadlo a do dvoch dní (cez víkend) boli na kvetoch flaky. Lietadlo lietalo pre družstvo, kvôli poliam za dedinou. Vec sa riešila cez políciu a cez kontrolný orgán ministerstva (USKUP). Lietadlo riadil (svedok) B. F., zamestnanec žalovaného, v predmetný deň postrekoval parcelu vo Vrakúni, postrek vykonával látkou Reglone, čo je pesticíd na slnečnicu (správne herbicíd, pozn. okresného súdu). Nádrž postrekovacieho zariadenia má objem 600 l, čo stačili len cca na 10 ha, takže vzlietal viackrát. Prípadné kvapkanie z trysiek zariadenia svedok nevyvrátil ani nepotvrdil, pri pristátiach však boli tieto kontrolované technikom a boli v poriadku. Chemická látka aplikoval z výšky 3 m, na postrekovanú parcelu lietal do trojuholníka, pričom nad obcou neletel, letel pod obcou a následne smerom na sever, postrekovaná parcela bola v k. ú. G. G. H.. Medzi postrekovanou parcelou a parcelou žalobkyne bola nasiata horčica a ním postrekovaná parcela bola obkolesená stromami. Iné postrekovacie lietadlo v okolí svedok počas svojej práce nevidel. Podľa obsahu vyšetrovacieho spis

OO PZ Gabčíkovo č. OPR-819/GA-DS-2016 (pripojený k spisu) vyplýva, že I. žalobkyňa dňa 14.9.2016 podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela pre prečin/trestný čin poškodzovania cudzej veci, predbežnú škodu odhadla na 10.000,- eur a vo vyšetrovacom spise boli vypočítaní svedkovia: I. E. - fytoinšpektor UKSUP, ktorý uviedol, že dňa 23.8.2016 požiadali UKSUP o leteckú aplikáciu prípravkov s obsahom účinnej látky Diquat (t. j. Reglone a ďalšie) viaceré subjekty, pričom aplikáciu mala vykonať AERO SLOVAKIA a.s., IČO 31 416 357, so sídlom v Nitre - letisko Janíkovce. Dňa 12.9.2016 ho kontaktoval agronóm družstva vo Vrakúni, ktorý mu oznámil podozrenie o úlete použitého herbicídu na základe oznámenia miestnych občanov. Pri osobnej kontrole - nielen u žalobkyne, ale aj u poškodenej B. J. zistil, že vzhľadom na príznaky na rastlinách sa s vysokou pravdepodobnosťou jedná o poškodenie v dôsledku úletu herbicídu s účinnou látkou Diquat, svedok B. F. (pilot) trval na tom, že nad obcou Vrakúň vôbec neletel, postrekovanie vykonával v dňoch 7. až 9.9.2016 pre viaceré subjekty, svedok D. K. (agronóm PD Arvum vo Vrakúni) uviedol, že dňa 7.9.2016 bol osobne prítomný pri postrekovaní parcel so slnečnicou prípravkom Reglone, pričom pilot ani raz neletel nad obcou Vrakúň a prípadný únik chemických prípravkov z lietadla zistený nebol. Zdôraznil, že medzi parcelou žalobkyne a postrekovanou parcelou bol porast, ktorý bol úplne nepoškodený, svedok L. B. (sused) žalobkyne, uviedol, že tiež pestuje chryzantémy a dňa 10.9.2016 s manželkou zistili na listoch hnedé škvrny, škodu odhadol na cca 340,- eur, kvety sa mu napokon podarilo predať, o postrekovaní sa dozvedel od žalobkyne, svedkyňa B. J. (suseda žalobkyne) uviedla, že poškodenie rastlín (rôzna zelenina) na svojom pozemku zistila 9.9.2016, lietadlo žltej farby nad jej pozemkom videla deň predtým, preletelo nad ním asi 3x. Uznesením zo dňa 25.1.2016 bol do trestného konania pribratý znalec Ing. Kevický, ktorý sa mal vyjadriť k výške škody spôsobenej uvedeným skutkom (aj) žalobkyňu a k pôvodu vzniku poškodenia rastlín. Výšku škody u žalobkyne znalec vyčíslil na sumu 14.417,81 eur, ohľadom mechanizmu vzniku škody, jeho zistenia zodpovedajú tvrdeniam žalobkyne v žalobe, pričom trhovú cenu určil prieskumom trhu realizačných cien v čase pred termínom Pamiatky zosnulých v Bratislave, trestné konanie bolo uznesením zo dňa 18.11.2016 zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

4. Právne prvoinštančný súd uzavrel, že je dôvod žalobe vyhovieť. Na nárok žalobkyne je relevantné aplikovať ust. § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je teda irelevantné, či sa v zmysle ods. 2 lietadlom vykonáva doprava alebo iná činnosť, pretože zmyslom zákona je upraviť zodpovednosť prevádzateľa lietadla za škodu vyvolanú osobitnou povahou takejto prevádzky, za ktorú možno v danom prípade považovať práve leteckú aplikáciu postrekovej látky, ak by totiž látka bola aplikovaná iným spôsobom, napr. pozemným poľnohospodárskym zariadením, tak by dôvod pre vedenie tohto konania zrejme vôbec nevznikol. S uvedeným nie je v rozpore ani žalovaný predložený rozsudok Krajského súdu v Ústí nad Labem sp. zn. 7Co 193/74. Keďže únik postrekovacej látky z nedostatočne uzatvorenej postrekovej trysky na postrekovacom zariadení ako jedna z dvoch možných príčin poškodenia rastlín žalobkyne sa nezistil, k vzniku škody došlo najpravdepodobnejšie druhým znalcom označeným spôsobom, t. j. „nepredvídanou cirkuláciou a vírením ovzdušia“ čo spôsobilo, že postreková látka sa prirodzeným prúdením vzduchu dostala až na pozemok žalobkyne, kde poškodila pestované chryzantémy, na čo poukázal aj žalovaný v záverečnej reči. Pravdepodobnosť je o to vyššia, že pilot za účelom postrekovania väčšej plochy musel vzlietať opakovane, pričom podľa vlastnej výpovede v trestnom konaní postrekoval v katastri obce viacero dní (7. až 9.9.). Výška škody bola sčasti vyčíslená znaleckým posudkom vyhotoveným odbornou spôsobilou osobou, preto o nej nie je dôvod pochybovať. Námetka žalovaného, že pri určení ceny znalec vychádzal z cien v Bratislave, a nie v okolí obce, nie je dôvodná, nakoľko nemožno predpokladať, že by sa všetka produkcia žalobkyne bola predala v okolí obce, osobitne s ohľadom na veľký objem produkcie (žalobkyňa vypovedala, že nemohla uspokojiť požiadavku viacerých kvetinárstiev). Vlastné vyčíslenie škody žalovaný nepredložil. Okrem znaleckého posudku žalobkyňa predložila aj dve faktúry (na sumu 166,- eur a 8,- eur), pričom aj v tejto časti svoj nárok riadne odôvodnila (náhrada nákladov za analýzy vzoriek v Maďarsku, náhrada nákladov za úhradu faktúry ÚSKUP-u). Úroky z omeškania si žalobkyňa uplatnila dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na plnenie určenej v prvej výzve na náhradu škody.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním nároku na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania, resp. jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm.

f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že počas celého konania tvrdil, že zodpovednosť za škodu v danom prípade je potrebné posudzovať podľa § 420 Občianskeho zákonníka, je potrebné preukázať porušenie jeho právnej povinnosti. Okresný súd nesprávne vyložil závery rozsudku Krajského súdu Ústí na Labem (sp. zn. 7Co/193/74), ktorého podstatou je úvaha súdu a záver, že zodpovednosť subjektu vykonávajúceho leteckú činnosť je daná v tom prípade, keď pri jej vykonávaní porušil svoju právnu povinnosť a teda sa posudzuje podľa ust. § 421 Občianskeho zákonníka (vo vtedajšom znení). V konaní nebolo zistené porušenie právnej povinnosti žalovaného. Naopak pri zisťovaní príčin vzniku škody bolo konštatované, že škoda vznikla nekontrolovateľným úletom aplikovanej chemikálie. Keby sa zodpovednosť za škodu mala posudzovať podľa ust. § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, muselo by vždy ísť o subjekt vykonávajúci dopravu a teda aj o prevádzateľa lietadla. Základným predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je skutočnosť, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Ak uvedený základný predpoklad nie je splnený, zodpovednosť za vzniknutú škodu bude treba posúdiť podľa § 420. Poukázal na R 3/1984. Okresný súd mohol posúdiť zodpovednosť žalovaného podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka len v prípade, že by mal za preukázané, že lietadlo Z-37 Čmelák, ktorým bola letecká aplikácia chemikálie vykonávaná, je dopravným prostriedkom. Tento druh lietadla však v žiadnom prípade nie je dopravným prostriedkom. Zo zákona nevyplýva, že má ísť o zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou lietadla pri vykonávaní leteckej dopravy podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka alebo či má ísť o zodpovednosť za škodu spôsobenú inou prevádzkou lietadla podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Lietadlom totiž môže byť škoda spôsobená nielen pri vykonávaní dopravy, ale aj inou činnosťou a Občiansky zákonník to rozlišuje a vyžaduje pre preukázanie zodpovednosti rôzne podmienky. Od povinnosti uzavrieť poisťnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou lietadla (letecký zákon č. 143/1998 Z. z.) v žiadnom prípade nemožno vyvodzovať v danom prípade objektívnu zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú žalobkyni. Pilot vykonávajúci leteckú aplikáciu chemikálie neporušil žiadnu svoju právnu povinnosť, nad obcou nelietal, čím nemohol lietať ani nad pozemkom žalobkyne, kde sa mali nachádzať poškodené kvety, lebo mu to situovanie letecky ošetrovaných pozemkov ani nedovoľoval, lietal za vyhovujúcich meteorologických podmienok, vylúčil aj akúkoľvek poruchu aplikačného zariadenia, pretože toto je kontrolované taktiež pred každým vzletom. Len vo vyšetrovacom spise sa nachádza iba výpoveď svedkyne B. J., ktorá uviedla, že nad jej pozemkom (len) preletelo asi 3x lietadlo žltej farby. Keby tomu tak aj bolo (čo žalovaný nepripúšťa) samotný prelet neznamena aplikáciu alebo únik postrekovej chemikálie. Svedok D. K. uviedol, že dňa 7.9.2016 bol osobne prítomný pri postrekovaní parcel so slnečnicou prípravkom Reglone. Pilot ani raz neletel nad obcou Vrakúň a prípadný únik chemických prípravkov z lietadla zistený nebol. Zdôraznil, že medzi parcelou žalobkyne a postrekovanou parcelou bol porast, ktorý bol úplne nepoškodený. To, že pilot žalovaného údajne lietal nad parcelou žalobkyne, a že z lietadla niečo odkvapkávalo, tvrdila len žalobkyňa a okresný súd v tom smere nevykonal žiadne dokazovanie. Žalobkyňa však na pojednávaní dňa 25.10.2022 uviedla, že ani sama nevedela jednoznačne povedať, či to čo malo padať bola hmla alebo niečo iné. V zázname č. 158/06/2016-A zo dňa 30.09.2016 o vykonaní kontroly na str. 2 je uvedené cit. „Na základe príznakov fytoinšpektor vylučuje priame poškodenie postrekovaním danej látky-vtedy by porast za cca 5-15 dní úplne stratili zelenú farbu a došlo by k úhynu-vysušeniu mäkkého tkaniva-pletiva rastlín. Môže sa jednať len o pravdepodobne neúmyselný úlet prípadne spôsobenie poškodenia od poveternostných okolností na základe praxe fytoinšpektora“. V tomto zázname na tej istej strane I. M. uvádza že, „Nie všetky parcely boli ošetrované podľa žiadosti letecky, časť len pozemným postrekovačom ....“. Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave vo svojej správe Obvodnému oddeleniu policajného zboru Gabčíkovo č. RI619/2016 zo dňa 06.10.2016 v odpovedi na otázku č.6 na str. 2 uviedol, že cit. „Podľa príznakov na rastlinách sa vylučuje priame poškodenie postrekovaním danej látky-vtedy by porasty za cca 5-15 dní úplne stratili zelenú farbu a došlo by k úhynu-vysušeniu mäkkého tkaniva-pletív rastlín. Na základe praxe fytoinšpektora ÚKSUP sa môže jednať len o pravdepodobne úlet, príp. spôsobenie poškodenia vplyvom poveternostných okolností.“ Trestné stíhanie bolo uznesením zo dňa 18.11.2016 zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, z čoho možno ustáliť, že pilot žalovaného neporušil pri vykonávaní leteckých prác v kritickom čase žiadnu právnu povinnosť. V prípade, že by k poškodeniu kvetov žalobkyne aj došlo pri leteckej aplikácii chemikálie, zo stanovísk uvedených svedkov aj orgánov je zrejmé, že k poškodeniu malo dôjsť nekontrolovateľným úletom aplikovanej chemikálie, ktorému pilot nemohol za žiadnych okolností zabrániť, teda bez zavinenia (porušenia právnej povinnosti pilota žalovaného). V rozsahu v akom znalec určil výšku škody, by mohlo dôjsť len masívnym presunom aplikovanej chemikálie práve nad pozemok žalobkyne a masívnym spadom tejto látky na kvety. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.10.2022 uviedla, lietadlo letelo cit. „nad nami“, to znamená, že mala byť prítomná na pozemku s kvetmi práve v čase, kedy nad pozemkom

malo preletieť lietadlo a uviedla tiež, že nepadala súvislejšia masa, ale len kvapky, a uviedla aj, že nad kvetmi bola sieťka. Podľa rozsahu poškodenia uvedeného znalcom by malo ísť o masívny zásah kvetov a teda mala padať masa chemikálie, potom by však mala byť masívne zasiahnutá aj sama žalobkyňa, čo ale neuviedla. Uviedla, že padali len kvapky chemikálie. Potom by ale rozsah poškodenia nemohol byť taký masívny aj s prihliadnutím na to, že nad kvetmi bola sieťka, ktorá tiež poskytuje určitú ochranu. Znalec vychádzal pri výpočte rozsahu poškodenia výlučne len z informácií poskytnutých žalobkyňou. Podkladom bol o.i. dodací list priesad. Žalobkyňa uviedla, že kvety predáva aj v Bratislave, kde sú podľa znalca vyššie predajné ceny chryzantém. Žalobkyňa však nepreukázala hodnoverne, či kvety skutočne v Bratislave aj predáva. Namietal, že k poškodeniu kvetov malo dôjsť pri leteckej aplikácii chemikálie dňa 7.9.2016 a znalec vykonal ohliadku až dňa 26.10.2016, teda po 1,5 mesiaci. V tom ročnom období sa mohli vyskytnúť napr. aj nočné mrazy a pod. K ohliadke nebol žalovaný ani prizvaný a nebol ani oboznámený, že znalec ohliadku má vykonať. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.10.2022 uviedla, že ona ani nemohla byť pri ohliadke miesta znalcom, avšak znalec uviedol, že ohliadku vykonal za prítomnosti A. B. (poškodenej). Za týchto okolností, nemôže byť výška škody určená znalcom hodnoverne preukázaná. Zodpovednosť za škodu, ktorá mala vzniknúť pri vykonávaní leteckej aplikácie chemikálie dňa 7.9.2016 má byť posudzovaná podľa ust. § 420 a § 420a Občianskeho zákonníka, v tom prípade má byť preukázané porušenie právnej povinnosti a príčinná súvislosť, pričom porušenie právnej povinnosti preukázané nebolo, naopak bolo konštatované, že škoda mohla vzniknúť nekontrolovateľným úletom aplikovanej chemickej látky, čomu by však žalovaný nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, porušenie právnej povinnosti nezistili ani orgány činné v trestnom konaní. Okresný súd nevykonával dokazovanie, ktoré by malo smerovať na preukázanie porušenia právnej povinnosti a posudzovanie veci § 420 a § 420a Občianskeho zákonníka.

7. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného sa nevyjadřila.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie a doplnil odvolací súd v súvislosti so svojim predchádzajúcim rozhodnutím a to bez potreby ďalej zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na potvrdenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 387 CSP.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe vyhovel (suma 14.591,81 eur, úrok z omeškania 25.5.2017 zo sumy 14.591,81 eur od 25.5.2017 do zaplatenia), II. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že nájomnou zmluvou zo dňa 25.4.2016 (na čl. 18) B. B., N. O., P. B. B. (ako prenajímateľa a zároveň ako vlastníci, každý vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/3 v zmysle výpisu z LV č. XX na čl. 17) prenajali žalobkyni (ako nájomca) nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XX, katastrálne územie G. G. H., obec C. ako parcela registra C č. 193/2 o výmere 1580 m² – záhrada vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku na neurčitý čas od 1.5.2016. Podľa Záznamu o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A (čl. 47) vykonal fytoinšpektor Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave (I. O. E.) dňa 16.9.2016 kontrolu u A. B. (G. G. H. Q. XXX/XX C.), prevádzka Pod Záhradami č. XXX so zameraním na poškodenie porastov – zistenie okolností a poškodenia v zmysle § 4 písm. q) zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti, pričom konštatoval, že na základe telefonického hovoru s I. D. K. mu bolo oznámené podozrenie na úlet po leteckej aplikácii u A. B.. Uviedol: poškodená plodina: Chryzantéma v obci C., O. A. Q. XXX, k. ú. G., dátum aplikácie: 8.9.2016 cca 13. hod, podozrenie na úlet účinnej látky

Diquat. Pravdepodobne na základe príznakov sa jedná o úlet, nie o priame postrekovanie herbicídov, flaky na listoch s príznakmi poškodenia od herbicídov, dňa 8.9.2016 pekné slnečné počasie, bola odobratá vzorka č. 33/06/2016 z časti kvetín (6 kusov) pestované ako kusovo na rezané kvety (písomnosť podpísala žalobkyňa a fytoinšpektor, ktorý pripojil aj pečiatku ÚKSÚP. Podľa Záznamu o vykonaní kontroly č. 158/06/2016-A (čl. 48) fytoinšpektora Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave (ďalej aj „ÚKSÚP“) vyplýva, že dňa 30.9.2016 bola vykonaná kontrola aj za účasti žalobkyne, O. B., B. F. (pilota), I. B. B., D. K. (agronóm PD Arvum), I. R. S. T. (koordinátor leteckej aplikácie), B. B., B. J., R. D. (za žalovaného), Npr. L. N. (OPZ Gabčíkovo), T. M. (spolumajiteľ PD Arvum), I. U. M. (zástupca spoločnosti DonauFarm O.), F. N. (starosta obce), v ktorej starosta obce Vrakúň uviedol, že v týždni od 5. do 9.9.2016 nebola nahlásená žiadna letecká aplikácia. Bola vykonaná kontrola porastov fytoinšpektorom u pani B. a J. v prítomnosti hliadky PZ a následne boli odobraté vzorky u poškodených rastlín šalátu a chryzanémy na potvrdenie podozrenia poškodenia od pesticídu – poškodenie účinnej látky Diquat – príznaky - poškodenie typické od úletu daného pesticídu s herbicídovým a desikantným účinkom na rôznych rastlinách zistené – od rajčiakov až po bazu čiernu a mrlíka. Pani B. dala neskôr odobrať aj rastlinné časti na potvrdenie prítomnosti účinnej látky diquat, na Slovensku sa nenašlo ani jedno akreditované laboratórium, preto to poslali do zahraničia cez Maďarsko. Na základe príznakov fytoinšpektor vylučuje priame poškodenie postrekovaním danej látky – vtedy by porasty za cca 5-15 dní úplne stratili zelenú farbu a došlo by k úhynu – vysušeniu mäkkého tkaniva – pletiva rastlín, môže sa jednáť len o pravdepodobne neúmyselný úlet, prípadne spôsobenie poškodenia od poveternostných okolností na základe praxe fytoinšpektora. Podľa dokladov aj tvrdení pilota F. a agronóma D. K. bol desikant REGLONE aplikovaný letecky na slnečnice Poľnohospodárskeho družstva ARVUM na parcele – štvorec Kračany, diel 1501/1 dňa 7.9.2016. Pani B. a rodina videli žlté lietadlo lietať priamo nad nimi nad konštrukciou 1 fóliovníka 7. alebo 8.9.2016. Pilot F. vylúčil, že lietal nad danou obývanou časťou v uvedenom termíne, vylúčil kvapkanie z aplikačného zariadenia. Podľa Záznamu o odbere vzorky č. 33/06/2016-B (čl. 52) zo dňa 22.9.2016 ÚKSÚP vyplýva, že dňa 16.9.2016 bola odobratá vzorka 6 ks výhonkov z 240 kusového záhonu cca z 15000 kvetín na potvrdenie z laboratória na príznaky poškodenia od úletu po leteckej aplikácii – podozrenie na úlet herbicídu – úč. látka Diquat. Podľa výsledku laboratórneho rozboru 0847/2016/01 (čl. 51) ÚKSÚP bol zistený pozitívny výsledok odobratej vzorky 0033/06/16-B, fyziologické poškodenie, v poznámke 10.601 vizuálna identifikácia fyziologického ochorenia. V správe fytoinšpektora k podozreniu z úletu pesticídu poškodenia zistených po leteckej aplikácii v obci Vrakúň zo dňa 3.10.2016 (čl. 53) uviedol, že žiadatelia ARVUM, poľnohospodárske družstvo IČO: 00191752, so sídlom Vrakúň a Donau Farm Padáň, IČO: 34147519, so sídlom Šamorín – Mliečno, u ktorých prichádzalo do úvahy, že budú postrekovať v obci Vrakúň splnili základné podmienky stanovené predpismi a boli im vydané potrebné povolenia na leteckú aplikáciu (Arvum poľnohospodárske družstvo, č. j. OOR/987/2016 zo dňa 30.8.2016 a Donau Farm Padáň č. j. OOR/939/2016 zo dňa 18.8.2016). Začiatkom týždňa 12.-16.9. bolo oznámené agronómom D. K. z ARVUM PD, že je podozrenie na úlet po leteckej aplikácii v dedine Vrakúň u pestovateľa kvetín (a zeleniny) a v utorok ho požiadali aj o osobnú prehliadku v daný týždeň u poškodených už 2 osôb, čo bolo vykonané dňa 16.9.2016 (A. B. číslo záznamu o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A). Na základe kontroly na mieste podľa príznakov poškodenia rastlín bolo zistené podozrenie na poškodenie rastlín z úletu od pesticídu s účinnou látkou diquat, z dôvodu ktorej boli odobraté vzorky u p. B. z najviac poškodených kvetín – chryzantém (záznam o odbere vzorky č. 33/06/2016-B). Toto podozrenie fytoinšpektora o poškodení daných plodín od pesticídov bez špecifikácie účinnej látky (aktuálne v SR podľa dostupných údajov laboratória ÚKSÚP, Štátnej veterinárnej a potravinárnej správy ani súkromné laboratórium BelNovamann nie je schopná určiť danú účinnú látku) bolo potvrdené vizuálnou identifikáciou laboratória ÚKSÚP v prípade Chryzanémy zo záznamu č. 33/06/2016-B s výsledkom č. 0847/2016/01 zo dňa 22.9.2016. U dodávateľa služby AERO SLOVAKIA a.s. Nitra, IČO: 31416357 zastúpený pilotom bola vykonaná po komisii zo dňa 30.9.2016 administratívna kontrola, počas ktorej nebolo zistené porušenie podľa zákona. Počas komisie v deň 30.9.2016 sa zistilo, že v skutočnosti nebola nahlásená v daný týždeň od 5. až 9.9.2016 žiadna letecká aplikácia podľa slov starostu obce V. F. N. (záznam o vykonaní kontroly č. 158/06/2016), na základe danej skutočnosti konštatuje, že z tohto dôvodu ARVUM PD porušil podmienky leteckej aplikácie rozhodnutia č. j. OOR/987/2016 povolenia na leteckú aplikáciu (bod 9) k obciam Vrakúň a Kostolné Kračany, pri posúdení ktorého prichádza do úvahy, že ARVUM PD sa dopustil priestupku podľa zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti. Na základe zistených skutočností posúva prípad na právne oddelenie na začatie priestupkového konania proti subjektu Arvum Poľnohospodárske družstvo Vrakúň. Uviedol aj iné zistenia: (odborný posudok inžiniera záhradníka so špecializáciou na pestovanie zeleniny a okrasných rastlín, odborný inžinier ochrany a výživy rastlín) jednoznačne vylúčil úmyselné

poškodenie daných rastlín hocijakým pesticídom alebo iným prípravkom z hociktorej dotknutej strany na základe príznakov poškodenia rastlín v obci Vrakúň – tieto sú typické po úlete pesticídu patriacej do skupiny herbicídov s desikačným účinkom na základe príznakov ako je účinná látka diquat, ktorá je aj v pesticíde REGLONE používanej v k. ú. H. C. (v prípade úmyselného poškodenia z dôsledku celoplošného zásahu by nezostali zelené rastliny zasiahnuté a nasledoval by úhyn zeleného pletiva rastlín celoplošne). Môže sa jednať v danom prípade na základe celoplošného bodkovaného poškodenia pletiva rastlín na veľkej ploche obce – rastliny rôzne na uliciach Sv. Jána a Pod Záhradou v blízkosti postrekovanej parcely 1501/1 – úlet z desikovanej slnečnice alebo úlet počas vykonávania leteckej aplikácie – úlet po nejakej technickej závađe aplikačného zariadenia lietadla alebo vplyv nárazu vetra počas postrekovania – časté dianie na Žitnom ostrove v okrese Dunajská Streda alebo o nejaký nepriaznivý meteorologický jav počas, ktorého postrekované kvapôčky sa mohli dostať aj do danej lokality obce Vrakúň – v každom prípade sa jedná o vzdušný nálet kvapôčok. Z odpovede ÚKSÚP zo dňa 6.10.2016 (na čl. 55) adresovanej Obvodnému oddeleniu policajného zboru Gabčíkovo vyplýva, že Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave vydal rozhodnutia na povolenie leteckej aplikácie prípravkov na ochranu rastlín v obci Vrakúň dňa 30.8.2016 pre žiadateľa ARVUM Poľnohospodárske družstvo Vrakúň (č. j. OOR/987/2016), dňa 18.8.2016 pre žiadateľa Donau Farm O. (č. j. OOR/939/2016). ÚKSÚP neviduje oznámenie zo strany občanov o úlete prípravkov na ochranu rastlín. Agronóm spoločnosti ARVUM PD p. D. K. telefonicky podal informáciu fytoinšpektorovi ÚKSÚP, že vznikol úlet prípravku na ochranu rastlín (Záznam o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A. Na základe vzniknutých úletov vykonal ÚKSÚP úradnú kontrolu leteckej aplikácie prípravkov na ochranu rastlín u subjektu ARVUM Poľnohospodárske družstvo Vrakúň (Záznam o vykonaní kontroly č. 157/06/2016-A), u subjektu Donau Farm O. (Záznam o vykonaní kontroly č. 160/06/2016-A), u leteckej spoločnosti AERO SLOVAKIA a.s. Nitra Letisko Janíkovce (Záznam o vykonaní kontroly č. 159/06/2016-A), u poškodených (Správa fytoinšpektora k podozreniu z úletu pesticídu poškodenia zistených po leteckej aplikácii v obci Vrakúň zo dňa 3.10.2016, Záznam o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A, Záznam o vykonaní kontroly č. 158/06/2016-A). Úradnou kontrolou ÚKSÚP bolo zistené, že v týždni od 5. až 9.9.2016 nebolo oznámené obciam Vrakúň a Kostolné Kľačany, že sa bude vykonávať letecká aplikácia prípravkov na ochranu rastlín a bude aplikovaný prípravok na ochranu rastlín pod obchodným názvom REGLONE s účinnou látkou diquat. Vizuálnym posúdením poškodených rastlín sa preukázalo, že úlet prípravku na ochranu rastlín bol spôsobený leteckou aplikáciou. Podľa príznakov na rastlinách sa vylučuje priame poškodenie postrekovaním danej látky – vtedy by porasty za cca 5-15 dní úplne stratili zelenú farbu a došlo by k úhynu - vysušeniu mäkkého tkaniva – pletív rastlín. Na základe praxe fytoinšpektora sa môže jednať len o pravdepodobne neúmyselný úlet, prípadne spôsobenie poškodenia vplyvom poveternostných okolností. Výzvou zo dňa 12.4.2017 (čl. 58) vyzvala žalobkyňa žalovaného na zaplatenie náhrady škody vo výške 20.000,- eur v lehote 7 dní od doručenia výzvy (doručené dňa 18.5.2017 – doručenka čl.59). Výzvou zo dňa 10.7.2017 (čl. 62) vyzvala žalobkyňa žalovaného na zaplatenie náhrady škody vo výške 20.000,- eur v lehote 7 dní od doručenia výzvy (doručené dňa 21.7.2017 – doručenka čl.63). Podľa písomnosti na čl. 65 – faktúra č. 62280541 spoločnosť WESSLING Hungary Kft. fakturovala žalobkyni sumu 50.800,- Ft a podľa platobného príkazu na úhradu na čl. 66 žalobkyňa dala pokyn úhradu sumy 166,- eur v prospech účtu spoločnosti WESSLING Hungary Kft. so splatnosťou 27.9.2016. Faktúrou č. 0090002916 zo dňa 22.9.2016 Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave fakturoval žalobkyni sumu 8,- eur za vykonané laboratórne rozborov so splatnosťou 6.10.2016 a platobným príkazom na úhradu na čl. 68 žalobkyňa dala pokyn úhradu sumy 8,- eur v prospech účtu ÚKSÚP so splatnosťou 12.10.2016. Podľa výpisu z obchodného registra žalovaného na čl. 88 vyplýva, že v predmete činnosti má okrem iného zapísané letecké práce. Podľa výpisu zo Živnostenského registra (čl. 196) vyplýva, že žalobkyňa podniká pod obchodným menom A. B. – ZUMI, IČO: 44662785, s dňom vzniku oprávnenia 10.3.2009. Podľa výpisu zo štatistického registra organizácií (Štatistický úrad SR) na čl. 195 je žalobkyňa podnikateľ-fyzická osoba- nezap. do OR-podnikajúca súčasne ako samostatne hospodáriaci roľník.

11. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že v súvislosti so škodou žalobkyne sa viedol vyšetrovací spis Obvodného oddelenia PZ Gabčíkovo spisu ČVS: ORP-819/GA-DS-2016, obsahom ktorého okresný súd vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP (na pojednávaní dňa 9.12.2022). Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 14.9.2016 podala žalobkyňa trestné oznámenie (zápisnica o trestnom oznámení čl. 1) na neznámeho páchatela, ktorý dňa 8.9.2016 okolo 13.00 hod. neoprávnene postriekal resp. poškodil cudziu vec – cca 15000 kusov chryzantém v záhrade C., O. A. XXX, čím spôsobil škodu vo výške cca 10.000,- eur. I. O. E. (fytoinšpektor UKSÚP) ako svedok (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 20.9.2016 čl. 11) uviedol, že dňa 23.8.2016 požiadali o leteckú aplikáciu prípravkov s obsahom účinnej

látky Diquat (t. j. Reglone a ďalšie) viaceré subjekty aj Arvum Poľnohospodárske družstvo Vrakúň, pričom vykonávateľ leteckej aplikácie bola AERO SLOVAKIA a.s., IČO 31 416 357, so sídlom v Nitre - letisko Janíkovce. Dňa 12.9.2016 alebo 13.9.2016 ho kontaktoval agronóm družstva vo Vrakúni (pán K.), ktorý mu oznámil podozrenie o úlete použitého herbicidu na základe oznámenia miestnych občanov. Dňa 16.9.2016 navštívil poškodenú A. B. aj za prítomnosti príslušníkov PZ vykonal prehliadku miest a kontrolu rastlín, počas ktorej zisti, že na základe príznakov bodové úhyny pletiva na rastlinách aj na okolitom poraste sa môže jednať o úlet herbicidu s účinnou látkou Diquat. Dňa 16.9.2016 vykonal ďalšiu kontrolu u poškodenej B. J., u ktorej tiež zistil podobné poškodenie. Na základe odborného posudku podľa príznakov poškodenia na rôznych plodinách je opodstatnené podozrenie na úlet herbicidu poškodenie od účinnej látky Diquat, používaný k dedikácii poľnohospodárskych plodín, nakoľko je špecialista ako odborný inžinier ochrany a výživy rastlín a inžinier záhradník pre danú oblasť. B. F. (pilot žalovaného) ako svedok (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 30.9.2016 na čl. 14) uviedol, že leteckú aplikáciu postrekov vykonal čmeliakom Z37A, OM-KJR, žltej farby. V dňoch 7.9.2016 a 8.9.2016 v čase okolo 13.00 hod. nevidel lietať v blízkosti obce Vrakúň alebo ostatných obcí iné lietadlo. Na základe žiadosti Arvum PD so sídlom Vrakúň vykonal dňa 7.9.2016 leteckú aplikáciu postrekov v čase od 12.00 hod. do 14.00 hod. následne od 14.10 hod do 16.00 hod. na základe žiadosti Mesz-Agro so sídlom Kľučiarova Kračny, od 16.00 hod. do 18.50 hod. na základe žiadosti Agrodor so sídlom Vrakúň pri obci Gabčíkovo. Postrekoval slnečnicové pole s účinnou látkou Diquat, aplikoval prípravok Reglone a Desikat 20 SL. Prvá parcela, ktorú ošetroval pre Arvum PD sa nachádza západne od obce Vrakúň, druhá sa nachádza juhovýchodne od obce a tretia bola južne smerom na Gabčíkovo. Pristátia a zlety boli južne od obce Vrakúň, vykonal 15 letov, ani raz nepreletel cez obec, stále ju obletel. Počas letov nezistil žiadnu technickú závalu aplikačného zariadenia a ani úlet postreku a poveternostné podmienky vyhovovali pre leteckú aplikáciu, vietor fúkal smerom od obce Vrakúň v rýchlosti 1,5 m/s. D. K. (agronóm Arvum PD) ako svedok (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 13.10.2016 na čl. 17) uviedol, že dňa 23.8.2016 požiadali ÚKSÚP o povolenie použiť desikant, Reglone, rozhodnutie o povolení leteckej aplikácie chemických prípravkov bolo vydané dňa 30.8.2016. Letecká aplikácia chemického postreku bola vykonaná dňa 7.9.2016 v čase od 12.00 hod. do 14.00 hod. lietadlom typu čmeliak spoločnosti Aero Slovakia, a.s. Bol aplikovaný prípravok Reglone v množstve 3 l na 1 ha, v celkovom množstve 300 l, jednalo sa o cca 100 hektárov slnečnice. Osobne bol prítomný na mieste zletov na lucernových poliach za areálom družstva. Boli postrekované tri parcely, dve sa nachádzajú v katastrálnom území C., č. 6706/1 vo výmere 14 ha vo vzdialenosti 800 m od kraja obce smerom na východ, č. 6901/3 o výmere 24,04 ha vo vzdialenosti 2,5 km od kraja obce smerom na juh, parcela č. 1501/1 v katastrálnom území G. G. H. vo výmere 63,60 ha vo vzdialenosti 800 m od kraja obce Nemyje na Ostrove. Pilot zlietaval z lucernových polí za areálom družstva, obletel obec smerom na Gabčíkovo a niekde nad ovocným sadom medzi dvoma obcami zabočil smerom na Nemyje na Ostrove, pričom celý čas letel mimo obce, ani raz nepreletel nad obcou. Nezistil počas postrekovania úlet chemických prípravkov z lietadla. Asi 12.9.2016 mu volala A. B. z obce Vrakúň-Nemyje na Ostrove, že v súvislosti s leteckým postrekovaním došlo k poškodeniu jej chryzantém, ktoré sú vysadené v záhrade jej rodičovského domu. Osobne išiel k nej, vtedy zistil, že v záhrade mali asi 3 alebo 4 záhony chryzantém a jeden z tých záhonov bol poškodený, bolo vidieť na rastlinách, na listoch drobné hnedé flaky. Medzi záhradou pani B., kde sú vysadené chryzantémy, o ktorých tvrdí, že boli poškodené v súvislosti s leteckou aplikáciou a medzi ich parcelu č. 1501/1, ktorá bola letecky postrekovaná sa nachádza parcela, na ktorej je vysiatá rastlina na zelené hnojenie, ktorá nebola vôbec poškodená, čím predpokladá, že k poškodeniu chryzantém nemohlo dôjsť v súvislosti s leteckým postrekovaním slnečnice. L. B. (sused žalobkyne) ako svedok (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 14.11.2016 na čl. 20) uviedol, že dňa 10.9.2016 zistil s manželkou, že na vysadených kvetoch (črepníkové chryzantémy) sa objavili hnedé flaky. Toho istého dňa ho kontaktovala A. B., ktorá mu povedala, že podá trestné oznámenie na políciu, lebo zistila, že na jej kvetoch sa vytvorili také škvrny ako na jeho kvetoch a tieto poškodenia boli spôsobené leteckou aplikáciou postreku. Škodu odhadol na 340,- eur, črepníkové chryzantémy sa mu podarilo predať. B. J. (suseda žalobkyne) ako svedok (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 16.11.2016 na čl. 22) uviedla, že poškodenie rastlín (rôzna zelenina) – hnedé škvrny na svojom pozemku zistila 9.9.2016. Lietadlo žltej farby nad svojím pozemkom videla deň predtým okolo 13.00 hod., preletelo nad ním asi 3x. Uznesením ORP-819/GA-DS-2016 zo dňa 18.11.2016 Obvodné oddelenie PZ Gabčíkovo trestné stíhanie vo veci prečinu poškodenia cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného poriadku zastavilo, lebo nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

12. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že na čl. 22-46 (obojstranne) je založená listina - znalecký posudok č. 49/2016 vyhotovený znalcom Ing. Oskárom Kevickým (v odbore poľnohospodárstvo, ochrana životného prostredia, odvetvie rastlinná produkcia (vypracovaný v trestnom

konaní vedenom za prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona), ktorý je súčasťou aj pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-819/GA-DS-2016 na čl. 34-69) a ktorý bol oboznámený na pojednávaní dňa 9.12.2022 (zápisnica o pojednávaní na čl. 201). Zo záverov znaleckého posudku, ktorý bol v trestnom konaní vedenom Obvodným oddelením PZ Gabčíkovo pod ČVS: ORP-819/GA-DS-2016 10.11.2016 vyhotovený za účelom určenia výšky škody, ktorá bola spôsobená prečinom poškodenej A. B., (poškodenej B. J. a poškodenému L. B.), vyjadrenia sa k pôvodu vzniku poškodenia rastlín, vlastných zistení znalca dôležitých pre posúdenie veci, okrem iného vyplýva, že škoda spôsobená A. B. dňa 8.9.2016 je 14.417,81 eur spočíva v rozdieli medzi trhovou cenou za predaj rezaných kvetín – chryzantém v kvalite I. trieda oproti trhovej cene poškodených rezaných kvetín – chryzantém v kvalite II. trieda. Z údajov dostupných v dokumentácii vyšetrovacieho spisu a skutočnosťami, ktoré zistil počas obhliadky dňa 26.10.2016 u poškodenej A. B. (B. J., L. B.) nasvedčujú tomu, že k poškodeniu došlo v súvislosti s leteckým postrekom slnečnice na blízkych pozemkoch dňa 8.9.2016. Príznaky poškodenia rastlín boli zistené v deň, alebo následný deň po leteckom postreku slnečnice. Lietadlo bolo spozorované nad zasiahnutým uceleným územím časti obci Vrakúň Nekyje na Ostrove. Poškodené rastliny boli zasiahnuté úletom, nie priamym postrekom, čo sa prejavilo len nekrotickými – chlorotickými škvrnami na listoch rastlín v mieste dopadu kvapôčky chemickej látky, nie úplným odumretím pletív rastlín, ktoré vznikne plným zasiahnutím postrekovou látkou v odporúčanej dávky pre desikáciu rastlín. Úlet chemickeho prípravku mohol vzniknúť nepredvídanou cirkuláciou a vírením ovzdušia, alebo únikom postrekovej látky z nedostatočne uzatvorenej postrekovej trysky na postrekovacom zariadení lietadla počas jeho preletu nad neošetrovaným územím, počas otáčania lietadla. Príznaky poškodenia rastlín sa vyskytovali na rastlinách na posudzovaných pozemkoch a aj na rastlinách, ktoré sa v blízkosti týchto pozemkov nachádzali. Takto bolo zasiahnuté väčšie súvislé územie. Príznaky poškodenia posudzovaných rastlín sú podobné ako príznaky prípravku REGLONE s účinnou látkou Diquat, na zelené rastliny. REGLONE bol letecky aplikovaný na desikáciu slnečnice v blízkosti poškodených pozemkov aj dňa 8.9.2016. Je vysoká pravdepodobnosť, že škoda na chryzantémach (a šaláte), príznaky na okolitých rastlinách, bola spôsobená práve prípravkom REGLONE počas leteckej aplikácie pri postreku slnečnice. Prípravok REGLONE je neselektívny kontaktno pôsobiaci prípravok, príznaky účinku (chrotické škvrny, vädnutie) sa zvyčajne objavujú už za niekoľko hodín po aplikácii.

13. Na pojednávaní dňa 25.10.2022 bola vypočutá žalobkyňa, ktorá uviedla, že je pestovateľkou chryzantém, pričom tieto pestuje v intraviláne obce Vrakúň. V predmetný deň si všimla nad obcou lietadlo, do dvoch dní boli na kvetoch fľaky. Zistila, že lietadlo lietalo pre družstvo, kvôli poliam za dedinou. Na jej záhradu sa prišiel pozrieť agronóm z družstva i starosta obce, vec sa riešila aj cez políciu a cez kontrolný orgán ministerstva (ÚSKÚP), odkiaľ prišiel I. O. E.. Keďže desicant je dohľadateľný len nejaký čas hľadala laboratórium, zistila, že na Slovensku také nie je, odkázali ju do zahraničia, preto sa rozbor robil v Maďarsku. Znalcovi musela umožniť prístup do záhrady, avšak ona nemohla byť prítomná pri obhliadke. Je samostatne hospodáriaci roľník, na predaj kvetov má živnostenské oprávnenie. Udalosť sa stala v piatok, následky na kvetoch sa začali prejavovať cez víkend. Aj suseda mala zničený šalát. Lietadlo určite letelo nad obcou, nakoľko bola v tom čase v záhrade. Kvety na rez pestuje vo fóliovníkoch o rozmeroch 32 x 9 m, 23 x 9 m a 18 x 9 m, pričom tie sú prekryté len sieťou, nie fóliou. Cítila, že niečo padá na pokožku, nebolo jasné či hmla alebo niečo iné. Po zistení poškodenia nemohla dodať kvety trom či štyrom kvetinárstvám, z poškodených predala iba minimum.

14. Na pojednávaní dňa 18.11.2022 bol vypočutý svedok B. F. (pilot žalovaného), ktorý uviedol, že v čase udalosti bol zamestnancom žalovaného. V predmetný deň postrekoval parcelu vo Vrakúni. Po príchode na miesto s kolegami zistili vhodné poveternostné podmienky, ktoré pretrvávali celú dobu postrekovania. Postrekovaná parcela bola od obce vzdialená 3-4 km, postrek sa vykonával látkou Reglone, čo je pesticíd na slnečnicu (správne herbicíd, pozn. súdu). Nad zastavanou časťou obce nelietal, lebo na takom mieste by nebolo v prípade potreby možné zhodenie nákladu ani núdzové pristátie. Postrekovanie vykonával malým žltým lietadlom. Meteorologickú situáciu kontroloval pred každým vzlietnutím a po každom pristáťí, počet vzletov uviesť nevedel. Nádrž postrekovacieho zariadenia má objem 600 l, čo nestačilo na celú parcelu, ale cca na 10 ha, takže vzlietol viackrát, lebo striekal najmenej 60 ha. Prípadné kvapkanie z trysiek zariadenia nevytlúčil ani nepotvrdil, pri pristátiach však boli tieto kontrolované technikom a boli v poriadku. Chemická látka sa aplikuje z výšky 3 m, tak postrekoval aj on. Vzletová plocha bola južne od obce a postrekovaná parcela bola za obcou. Na postrekovanú parcelu lietal do trojuholníka, pričom nad obcou neletel, lebo potreboval určitú vzdialenosť na vzlietnutie a teda nemal dôvod ani možnosť skracať si trasu cez obec. Letel pod obcou a následne smerom na sever, postrekovaná parcela bola v k. ú. G. G. H.. Medzi postrekovanou parcelou a parcelou žalobkyne bola nasiata horčica a ním

postrekovaná parcela bola obkolesená stromami. Iné postrekovacie lietadlo v okolí svedok počas svojej práce nevidel.

15. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

16. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

17. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, ods. 2 na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

18. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

19. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

20. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

21. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

22. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

23. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a

povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

24. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

25. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

26. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

27. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

28. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k

nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. S ohľadom na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku v spojení s uvedeným v odseku 31 možno konštatovať, že uvedený odvolací dôvod nebol naplnený.

29. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

30. Pravidlá hodnotenia dôkazov spravujú teóriu voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Súd hodnotí znalecký posudok komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadovážovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca.

31. Z výsledkov dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že žalovaný je podnikateľským subjektom, ktorý vykonáva letecké práce vrátane leteckej aplikácie postrekov, a ktorému bolo vydané potrebné povolenie na leteckú aplikáciu č. j. OOR/987/2016 zo dňa 30.8.2016 ÚKSÚP. Žalobkyňa je pestovateľkou chryzantém (samostatne hospodáriaci roľník) v intraviláne obce Vrakúň (parcela registra C č. 193/2 o výmere 1580 m² – záhrada vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku – adresa O. A. Q. XXX). U žalobkyne bolo dňa 16.9.2016 (Záznam o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A) fytoinšpektorom ÚKSÚP zistené poškodenie plodiny: Chryzantéma (v obci C., O. A. Q. XXX, k. ú. G.) v súvislosti s aplikáciou dňa 8.9.2016 cca 13. hod. a podozrením na úlet účinnej látky diquat. Desikant REGLONE bol aplikovaný letecky na slnečnice Poľnohospodárskeho družstva ARVUM na parcele – štvorec Kračany, diel 1501/1. Kontrolou ÚKSÚP (Záznam o vykonaní kontroly č. 157/06/2016-A) bolo vizuálnym posúdením poškodených rastlín preukázaný úlet prípravku na ochranu rastlín (REGLONE) spôsobený leteckou aplikáciou. Leteckú aplikáciu postrekov vykonal lietadlom čmeliak Z37A, OM-KJR, žltej farby (žalovaného) B. F. (pilot) v dňoch 7.9.2016 a 8.9.2016 v čase okolo 13.00 hod., pričom v tom čase v blízkosti obce Vrakúň nelietalo iné lietadlo, postrekoval tri parcely Arvum Poľnohospodárskeho družstva s účinnou látkou diquat, aplikoval prípravok Reglone a Desikat 20 SL, ktoré dve sa nachádzajú v katastrálnom území C. Q. XXXX/X vo vzdialenosti 800 m od kraja obce smerom na východ, č. 6901/3 vo vzdialenosti 2,5 km od kraja obce smerom na juh, vrátane č. 1501/1 v katastrálnom území G. G. H. vo vzdialenosti 800 m od kraja obce Nekyje na Ostrove. Priama aplikácia leteckého postreku na chryzantémy žalobkyne v konaní preukázaná nebola. Bol preukázaný úlet chemického prípravku REGLONE s účinnou látkou diquat v zmysle aj záverov znalca Ing. Oskára Kevického v znaleckom posudku č. 49/2016 (vyhotoveného v trestnom konaní ako súčasť vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-819/GA-DS-2016), ktorý konštatoval, že poškodené rastliny boli zasiahnuté úletom, nie priamym postrekom, ktorý mohol vzniknúť nepredvídanou cirkuláciou a vírením ovzdušia, alebo únikom postrekovej látky z nedostatočne uzatvorenej postrekovej trysky na postrekovacom zariadení lietadla počas jeho preletu nad neošetrovanom území, počas otáčania lietadla. K vzniku úletu sa vyjadril aj svedok O. F., ktorý nevytlúčil odkvapkávanie chemikálie počas letu lietadlo na rozdiel. Znalec tiež v záveroch uviedol, že príznaky poškodenia rastlín sa vyskytovali na rastlinách na posudzovaných pozemkoch a aj na rastlinách, ktoré sa v blízkosti týchto pozemkov nachádzali, takto bolo zasiahnuté väčšie súvislé územie. Je vysoká pravdepodobnosť, že škoda na chryzantémach (a šaláte), príznaky na okolitých rastlinách, bola spôsobená práve prípravkom REGLONE počas leteckej aplikácie pri postreku slnečnice. Vo svojich záveroch tiež znalec konštatoval, že výška škody spôsobená žalobkyňou A. B. vo výške 14.417,81 eur spočíva v rozdieli medzi trhovou cenou za predaj rezaných kvetín – chryzantém v kvalite I. trieda oproti trhovej cene poškodených rezaných kvetín – chryzantém v kvalite II. trieda. Žalovaný prevzal výzvu žalobkyne zo dňa 12.4.2017 na zaplatenie náhrady škody vo výške 20.000,- eur v lehote 7 dní od doručenia výzvy dňa 18.5.2017. Dňa 27.9.2016 žalobkyňa poukázala na účet spoločnosti WESSLING Hungary Kft sumu 166,- eur v zmysle faktúry č. 62280541. Dňa 12.10.2016 žalobkyňa poukázala na účet ÚKSÚP sumu 8,- eur v zmysle faktúry č. 0090002916.

32. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere, podľa ktorého žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú žalobkyni v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s čím sa odvolací súd nestotožnil, keď mal za to, že na danú vec je nutné aplikovať § 420a Občianskeho zákonníka s ohľadom na nižšie uvedené (a v uvedenom sa stotožnil s námietkou žalovaného).

33. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

34. Podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

35. Podľa § 420a ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka škodou je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti, písm. b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie.

36. Ustanovenie § 420a Občianskeho zákonníka nedefinuje pojem „prevádzková činnosť“. Judikatúra súdov pod prevádzkovou činnosťou rozumie sústavne vykonávanú činnosť, ktorá je organizovaná právnickou alebo fyzickou osobou (podnikateľom) v určitej prevádzke. Prevádzková činnosť je spravidla (nie však vždy alebo len) činnosť, ktorá je vymedzená v zriaďovateľskej listine, v oprávnení na výkon podnikateľskej činnosti alebo v živnostenskom oprávnení. Pojem „prevádzková činnosť“ treba vykladať širšie než len ako činnosť alebo výroba, ktorá je vykonávaná priemyslovým spôsobom. Nejde len o prevádzku podniku, živnosti a pod., ale zahrňuje aj akúkoľvek činnosť, ktorá je cieľavedome organizovaná pre účely dosiahnutia výsledku, a to aj vtedy, keď sa vykonáva iným než podnikateľským spôsobom. Za prevádzkovú činnosť sa považuje aj činnosť, ktorá bezprostredne, objektívne a fakticky predchádza, súvisí alebo nadväzuje na činnosť hlavnú. Na druhej strane však nie každú ujmu, ktorú spôsobí podnikateľ svojou činnosťou, možno považovať za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou a odškodniť v zmysle § 420a Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 420a ods. 2 Občianskeho zákonníka vymedzuje, čo sa považuje za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou. Okolnosťou vyvolávajúcou vznik škody môže byť činnosť prevádzkovej povahy sama, avšak len vtedy, pokiaľ bol škodlivý následok spôsobený práve povahou tejto činnosti, to znamená jej typickými alebo charakteristickými znakmi, ktorými sa prejavuje navonok. Z hľadiska uvedeného ustanovenia nie je rozhodujúce, či prevádzková činnosť bola vykonávaná riadne; určujúcim je, či činnosť prevádzkovateľa vzhľadom na jej povahu zapríčinila vznik škody. Škoda vyvolaná prevádzkovou činnosťou je dôsledkom samotného charakteru určitej prevádzky. Možno dodať, že za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou podľa § 420a Občianskeho zákonníka zodpovedá poškodenému prevádzkovateľ takej činnosti, a to bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť), ak je škoda v príčinnej súvislosti s prevádzkovou činnosťou; ide teda o objektívnu zodpovednosť, ktorá umožňuje širšie a dôslednejšie zabezpečenie náhrady takej škody. Poškodený pri uplatňovaní svojho nároku nemusí dokazovať porušenie konkrétnej právnej povinnosti na strane prevádzkovateľa, ale len to, že škoda bola vyvolaná zvláštnou povahou prevádzkovej činnosti. Žalovaný sa zodpovednosti nemôže zbaviť tým, že preukáže, že škodu nezavinil; môže sa však úplne alebo čiastočne zbaviť zodpovednosti (liberovať), pokiaľ preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo že škoda bola zavinená vlastným konaním poškodeného. Ide pritom tiež o objektívne posudzovanie konania bez ohľadu na zavinenie, kde je dôležité len to, či a nakoľko toto konanie viedlo k vzniku škody.

37. Z definície škody spôsobenej prevádzkovou činnosťou obsiahnutou v § 420a ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka vyplýva, že zodpovednosť za takúto škodu je zodpovednosťou za osobitné riziko, ktoré so sebou prináša činnosť, ktorá má prevádzkovú povahu. Teda činnosť, ktorá vykazuje tak znaky organizovanosti, ako aj znaky sústavnosti alebo opakovanosti, a ktorá zároveň predstavuje komplexnejšie zapojenie viacerých zložiek a krokov (ľudských, technických, technologických a pod.) do jedného procesu. Toto osobitné riziko vyplýva z dvoch hlavných skutočností: Po prvé, organizovaná sústavná, resp. opakujúca sa činnosť, do ktorej sa zapája viacero rozličných zložiek a krokov, vykazuje vyššiu mieru rizika spôsobenia škody ako činnosť, ktorá si zapojenie viacerých zložiek nevyžaduje, prípadne ktorá si na ich zapojenie nevyžaduje nejakú osobitnú organizáciu. V porovnaní s takýmito

činnosťami totiž riziko škody spočíva nielen v samotnej činnosti jednotlivých zložiek, ale aj v procese ich organizovania a zapájania a v ich vzájomnom pôsobení. A po druhé, sústavnosť a opakovanosť prevádzkovej činnosti so sebou prináša zvýšené riziko opotrebovania sa a chybovosti jednotlivých, do tejto činnosti zapojených zložiek, vrátane strojov a iných vecí, ktoré sa pri tejto činnosti používajú. Tieto dva zdroje osobitného rizika sú pritom plne reflektované v úprave § 420a ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie totiž za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou považuje škodu spôsobenú tak samotnou činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, ako aj vecou použitou pri takejto činnosti (pozri sp. zn. 5Cdo/183/2018).

38. Predpokladmi vzniku občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420a Občianskeho zákonníka sú škodná udalosť, ktorá má svoj pôvod v prevádzkovej činnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodnou udalosťou a vznikom škody. Ide teda o typ zodpovednosti, kde sa nevyžaduje zavinenie toho, kto škodu spôsobil (zodpovednosť objektívna). Z hľadiska uplatňovania škody sa objektívna zodpovednosť od všeobecnej zodpovednosti (založenej na subjektívnom princípe) líši len v tom, že súd sa nemusí zaoberať otázkou, či ten, kto škodu spôsobil, porušil svoju právnu povinnosť a či škodu zaviniel. Na vznik zodpovednosti stačí, že je tu príčinná súvislosť medzi prevádzkovou činnosťou a škodou spôsobenou touto činnosťou a nevyžaduje sa protiprávnosť konania. Jedná sa teda o zodpovednosť za výsledok. Základom prevádzkovej činnosti je určitá organizovaná, cieľavedomá činnosť, pričom nie je rozhodujúce, o akú činnosť ide. Dôležité je, že táto činnosť má povahu prevádzky, teda povahu činnosti organizovanej smerujúcej k splneniu určitého cieľa.

39. Ustanovenie § 427 upravuje právny režim zodpovednosti vo vzťahu k dvom skupinám prevádzkovateľov: a) prevádzkovateľ dopravy (fyzická a právnická osoba vykonávajúca dopravu), b) prevádzkovateľ dopravného prostriedku (iný prevádzkovateľ, fyzická právnická osoba alebo právnická osoba nevykonávajúca dopravu). Status prevádzkovateľa dopravného prostriedku (iného prevádzkovateľa) vyplýva z ustanovenia § 427 ods. 2. Ide o taký subjekt, t. j. fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá prevádzkuje daným ustanovením špecifikovaný druh dopravného prostriedku, avšak nie je vo vzťahu k takejto činnosti dopravcom, t. j. nevykonáva ju ako svoju podstatnú činnosť orientovanú na napĺňanie primárne cudzích dopravných alebo prepravných potrieb. Vzhľadom na charakter činnosti, ktorá nezahŕňa poskytovanie dopravných služieb iným subjektom, je zodpovednosť podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka obmedzená iba na vznik škody spôsobenej povahou prevádzky motorového vozidla, motorového plavidla a motorového aj nemotorového lietadla. Vo vzťahu k prevádzkovateľovi dopravy (§ 427 ods. 1) sa teda dopravou rozumie súhrn činností, ktorými sa uskutočňuje pohyb dopravných prostriedkov a premiestňovanie osôb alebo nákladu dopravnými prostriedkami vrátane pevných dopravných prostriedkov z jedného miesta na miesto iné, prípadne východzie. Činnosti, ktorými sa uskutočňuje premiestňovanie osôb alebo vecí (nákladu), možno označiť za prepravu, pričom preprava je súčasťou dopravy. Zodpovednosť za škodu spôsobenú povahou dopravného prostriedku sa u tzv. prevádzateľov (§ 427 ods. 2) viaže iba na škody spôsobené povahou prevádzky motorového vozidla, motorového plavidla, lietadla bez ohľadu na charakter pohonu. Pojem prevádzka je definovaný takými činnosťami, prípadne stavmi, ktoré sú potrebné na využitie motorickej a nemotorickej sily na jazdu, plavbu alebo let (pohyb), a na udržiavanie dopravného prostriedku v stave spôsobilom na prevádzku. V prípade dopravných prostriedkov, ktorú sú používané na výkon práce, považuje sa za prevádzku iba činnosť súvisiaca bezprostredne s ich pohybom, nie však ich pracovná činnosť. Uvedené pravidlo je bez výraznejších problémov použiteľné, ak pohyb a činnosti s ním bezprostredne súvisiace možno zreteľne oddeliť od výkonu pracovnej činnosti, resp. poskytovania služieb prostredníctvom daného dopravného prostriedku (napr. autožerjav, ktorá po dopravní na miesto určenia vykonáva činnosť pracovného stroja). Hneď ako však takéto zrejme odlišenie nemožno uskutočniť, či už z dôvodu, že časť pracovnej činnosti vykonáva dopravný prostriedok aj počas pohybu alebo samotná pracovná činnosť musí byť vykonávaná v pohybe (kombajn) alebo samotná prevádzka dopravného prostriedku je výkonom pracovnej činnosti (autoškola, letecká škola), naráža uvedené pravidlo na svoje limity. V týchto prípadoch sa preto javí ako vhodnejšie uznať pohyb vozidla a činnosti s ním bezprostredne súvisiace za prevádzku dopravného prostriedku bez ohľadu na to, že je ňou alebo počas nej vykonávaná aj pracovná činnosť, a vznik zodpovednosti nadviazať na odlišenie, či škoda bola spôsobená povahou prevádzky dopravného prostriedku alebo povahou vykonávanej pracovnej činnosti (porov. Števec M., Dulak A., Bajanková J. Fečík M., Sedlačko F., Tomašovič M. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 1410-1418 s.).

40. Za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku zodpovedá poškodenému zásadne jeho prevádzateľ. Subjekty tejto zodpovednosti tu zodpovedajú zásadne bez ohľadu na zavinenie. Sú uvedené predovšetkým v ustanovení § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Mimoriadne dochádza k presunu ich zodpovednosti (spoluzodpovednosti) na iný subjekt, ktorý nie je prevádzateľom, a to priamo zo zákona za predpokladu splnenia ďalších podmienok uvedených v ustanovení § 430 Občianskeho zákonníka. Zodpovední prevádzatelia v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka sú: 1. organizácie vykonávajúce dopravu (§ 427 ods. 1), 2. iný prevádzateľ dopravného prostriedku - motorového vozidla, motorového plavidla alebo lietadla (§ 427 ods. 2). V rozhodnutí uverejnenom pod č. 109/1967 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR bol vysvetlený pojem „organizácia vykonávajúca dopravu v zmysle § 427 ods. 1 O. z.“ tak, že ide len o tie dopravné organizácie, ktorých hlavnou hospodárskou činnosťou je riadenie a uskutočňovanie cestnej, železničnej, vodnej a vzdušnej dopravy osôb a nákladov. Tieto organizácie vždy zodpovedajú za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov každého druhu bez zreteľa na zavinenie, či už ide o dopravu pri plnení dopravných služieb organizáciám alebo občanom, prípadne pri plnení iných úloh v súvislosti s touto dopravou. Ak nejde o takúto organizáciu, postihuje zodpovednosť podľa ustanovenia § 427 ods. 2 O.z. iného prevádzateľa, t.j. nielen organizáciu, ale i občana, len ak ide o druh dopravného prostriedku uvedený v tomto ustanovení, teda prevádzateľa motorového vozidla alebo plavidla ako dopravných prostriedkov poháňaných motorickou silou bez ohľadu na použitú energiu; iba u lietadla sa motorická sila nevyžaduje. Vždy však musí ísť o vozidlo, ktoré plní funkciu dopravného prostriedku (pozri R 3/1984).

41. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka je úvodným ustanovením druhej hlavy o zodpovednosti za škodu. Je v ňom upravená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Ide o nové znenie § 420, ktoré priniesla novela Občianskeho zákonníka z roku 1991 (zákon č. 509/1991 Zb.). Toto znenie nahradilo § 420 a § 421 pôvodného znenia Občianskeho zákonníka, ktorý v § 420 upravoval všeobecnú zodpovednosť občanov za škodu a v § 421 zodpovednosť organizácií za škodu. Novelizáciou Občianskeho zákonníka sa odstránili rozdiely v postavení občanov a organizácií, a preto sa mohla všeobecná zodpovednosť za škodu upraviť jednotne v jednom ustanovení nového znenia § 420. V § 420 je zakotvená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka (pozri napr. § 769 až 771). Do oddielu o všeobecnej zodpovednosti za škodu je síce zaradená aj zodpovednosť podľa § 420a, avšak tu v podstate nejde o všeobecnú zodpovednosť, pretože zodpovednosť je tu viazaná na výkon určitej činnosti, ktorá prichádza do úvahy len u takých osôb (či už fyzických alebo právnických), ktoré spôsobili škodu inému svojou prevádzkovou činnosťou. Aj tu teda ide o osobitnú zodpovednosť, ktorú ako každú inú osobitnú zodpovednosť treba aplikovať prednostne pred všeobecnou zodpovednosťou zakotvenou v § 420 (pozri vysvetlivky k § 420a).

42. S ohľadom na vyššie uvedené zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 Občianskeho zákonníka) ako aj zodpovednosť za škodu z prevádzkovej činnosti (§ 420a Občianskeho zákonníka), predstavuje formu osobitnej zodpovednosti, ktoré treba aplikovať prednostne pred všeobecnou zodpovednosťou upravenou v § 420 Občianskeho zákonníka. Preto námietka žalovaného, že na danú vec je nutné aplikovať všeobecnú zodpovednosť (za zavinenie) podľa § 420 Občianskeho zákonníka nemôže obstať, a nemožno teda ani prisvedčiť námietke, že okresný súd nevykonával dokazovanie, ktoré by smerovalo k preukázaniu porušenia povinnosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

43. Odvolací súd podporne odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu Ústí nad Labem sp. zn. 7Co/193/1974 (na ktorý už počas konania na súde prvej inštancie poukazoval žalovaný) z ktorého odôvodnenia vyplýva, že základným predpokladom pre posúdenie zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka je to, či ide o škodu vyvolanú zvláštnou povahou prevádzky lietadla a že vzniknutá škoda musí byť v priamej príčinnej súvislosti s touto prevádzkou. Za súčasného stavu technického rozvoja je pochopiteľné, že sa lietadlá používajú i k iným účelom ako k doprave, a nie je teda ničím neobvyklým, že sa používajú i pri leteckom postreku rôznych porastov a poľnohospodárskych plodín. V takom prípade je však lietadlo použité ako pracovný poľnohospodársky stroj a ako pri postreku použitý chemický prostriedok zasiahol napr. rastliny, otrávil vodu zvieratá či užitočný hmyz (v danom prípade včelstvá), nejde o škodu spôsobenú zvláštnou povahou prevádzky lietadla, ale toxickými vlastnosťami použitého chemického prostriedku. Nie je teda rozdiel medzi tým, keď ku škode (úhynu včiel vplyvom toxického pôsobenia chemického postreku) dôjde pri postreku

prevádzanom zo zeme alebo pri leteckom postreku. Možno pripustiť, že pri postreku prevádzanom z lietadla vplyvom poveternostných podmienok či iných okolností môže spravidla dochádzať k väčšiemu rozptylu postrekovej látky, čo však nemení nič na nedostatku príčinnej súvislosti medzi vlastnou prevádzkou lietadla a škodou vzniknutou toxickým pôsobením použitého chemického prípravku na organizmus rastlín, zvierat či predovšetkým hmyzu. V takom prípade je nutné posudzovať zodpovednosť škodcu podľa § 421 Občianskeho zákonníka nie podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pričom k uvedenému odvolací súd dodáva, že v čase vydania uvedeného rozhodnutia ustanovenie § 420a Občianskeho zákonníka ešte neplatilo (keďže bolo do Občianskeho zákonníka zavedené od 1.1.1992 - novela Občianskeho zákonníka zákon z roku 1991).

44. S poukazom na uvedenú teóriu v odseku 41 (a podporne v odseku 43) ako aj vyplývajúce z vykonaného dokazovania (v odseku 31), je podľa odvolacieho súdu v danej veci prioritná skutočnosť, že lietadlo (čmeliak) bolo použité žalovaným ako pracovný stroj vykonávajúci pracovnú činnosť – letecký postrek slnečnice, pričom lietadlo museli byť v pohybe, inak by daná pracovná činnosť nemohla byť realizovaná, čo odôvodňuje aplikáciu § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka (nie aplikáciu § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

45. Odvolací súd poukazuje na to, že zo strany žalobkyne išlo o žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému nároku na náhradu škody, a to z dôvodu, že pri vykonávaní leteckého postreku pilotom (žalovaného) O. F. došlo ku škode na majetku žalobkyne - kvetoch (chryzantém) pestovaných žalobkyňou v intraviláne obce Vrakúň (k. ú. G. G. H.).

46. Predmetom sporu bola predovšetkým otázka, či žalovaný zodpovedá za škodu na chryzantémach žalobkyne (teda aj či je daná príčinná súvislosť medzi prevádzkovou činnosťou žalovaného a vznikom škody u žalobkyne). V sporovom konaní, ktoré je výrazne ovládané dispozičnou zásadou, majú účastníci konania okrem povinnosti tvrdenia i dôkaznú povinnosť, teda povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazné bremeno o tom, že určitou prevádzkovou činnosťou bola spôsobená škoda, spočíva na poškodenom (v danej veci žalobkyňu). V danom spore o náhradu škody mala žalobkyňa dôkaznú povinnosť preukázať, že žalovaný zodpovedá za vzniknutú škodu a v konkrétnej výške (preukázať existenciu predpokladov objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 420a Občianskeho zákonníka). Ak sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol dôkazné bremeno. Ak sa chce úspešne žalovaný brániť, musí tvrdiť a preukázať existenciu liberačných dôvodov podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka (resp. tvrdiť a preukázať iné skutočnosti spochybňujúce nárok žalobkyne).

47. Predpokladom zodpovednosti podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je protiprávny úkon, ale určitá škodová udalosť, ktorá bola príčinou vzniku škody. Žalovaný je podnikateľským subjektom, ktorý prevádzkuje činnosť aj letecké práce – vrátane leteckých postrekov. Letecký postrek Reglone, ktorý žalovaný pri svojej podnikateľskej činnosti použil leteckom postreku je vecou použitou pri jeho prevádzkovej činnosti v zmysle § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak bola škoda na chryzantémach žalobkyne spôsobená úletom (kvapôčok) chemického postreku, bola spôsobená vecou použitou pri prevádzkovej činnosti žalovaného (§ 420a ods. 1), čím bola daná aj príčinná súvislosť medzi škodou udalosťou (konaním žalovaného) a škodou vzniknutou u žalobkyne. Pričom výšku škody na kvetoch (chryzantémach) žalobkyňa preukázala (listina) znaleckým posudkom č. 49/2016 znalca Ing. Oskára Kevického (vypracovaným v trestnom konaní), ktorý určil škodu spôsobenú žalobkyňu vo výške 14.417,81 eur, ktorá spočíva v rozdieli medzi trhovou cenou za predaj rezaných kvetín – chryzantém v kvalite I. trieda oproti trhovej cene poškodených rezaných kvetín – chryzantém v kvalite II. trieda. Pokiaľ žalovaný spochybňoval výšku žalobkyňou požadovanej náhrady škody, znalcom vyčíslenej škody na chryzantémach, k uvedenému na rozdiel od žalobkyne, v ktorej prospech bol znalecký posudok (vyhotovený v trestnom konaní), nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by spochybnil žalobkyňou požadovanú výšku škody na kvetoch (čo správne uzavrel aj okresný súd v odseku 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku), a teda žalovaný ohľadom spochybnenia požadovanej výšky škody neuniesol dôkazné bremeno. Žalovaný namietal, že sa nezúčastnil obhliadky, ktorú dňa 26.10.2016 vykonal znalec Ing. Oskár Kevický u žalobkyne, tiež namietal rozpor vo výpovedi žalobkyne, ktorá uviedla vo výpovedi, že nemohla byť pri obhliadke miesta znalcom, pričom znalec v znaleckom posudku uviedol, že obhliadku vykonal za prítomnosti žalobkyne. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňu nemožno nad mieru zaťažovať dôkazným bremenom, keď žalobkyňa predložila ako dôkaz v trestnom konaní vyhotovený znalecký posudok, pričom samotná skutočnosť, že žalovaný nebol prítomný na obhliadke neznižuje výpovednú hodnotu záverov znaleckého posudku, ktorý bol vyhotovený znalcom nielen na základe vykonanej

obhliadky, ale aj údajov uvedených v dostupnej dokumentácii spisu ORP-819/GA-DS-2016 - pozri odpoveď znalca na str. 10 znaleckého posudku (vrátane Záznamu o vykonaní kontroly č. 158/06/2016-A zo dňa 30.9.2016, Záznamu o vykonaní kontroly č. 147/06/2016-A zo dňa 16.9.2016, Výsledku laboratórneho rozporu zo dňa 22.9.2016, Záznamu o odbere vzorky č. 33/16/2016-B zo dňa 16.9.2016 – pozn. odvolacieho súdu). K uvedenému odvolací súd poukazuje aj na to, že podľa Záznamu o vykonaní kontroly č. 158/06/2016-A zo dňa 30.9.2016, tento podpísal za žalovaného R. D.. Vykonanie obhliadky znalcom dňa 26.10.2016, teda viac ako 1,5 mesiaca po leteckej aplikácii postreku, vo vzťahu k záverom znalca v znaleckom posudku nebolo jediným podkladom, z ktorého znalec vychádzal, keď už vyššie je uvedené, že zohľadnil údaje z vyšetrovacieho spisu, pričom v záveroch tiež uviedol, že príznaky poškodenia rastlín sa vyskytovali na rastlinách na posudzovaných pozemkoch a aj na rastlinách, ktoré sa v blízkosti týchto pozemkov nachádzali a takto bolo zasiahnuté väčšie súvislé územie, tiež konštatoval vysokú pravdepodobnosť poškodenia chryzantém (okolitých rastlinách) prípravkom Reglone.

48. Podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

49. Zodpovednosť prevádzkovateľa nie je zodpovednosťou absolútnou, pretože ustanovenie § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka formuluje dva liberačné dôvody, preukázaním ktorých sa prevádzkovateľ môže zbaviť (liberovať) svojej zodpovednosti buď úplne alebo sčasti. Jedným z dôvodov je dôkaz o tom, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke. Druhým dôvodom liberácie prevádzkovateľa je dôkaz o tom, že ku škode došlo vlastným konaním poškodeného. Ak však je takéto konanie poškodeného jedinou príčinou vzniknutej škody, prevádzateľ sa úplne zbaví zodpovednosti a škodu v celom rozsahu znáša poškodený. Pokiaľ je konanie poškodeného len jednou z príčin škody a ďalšia príčina spočíva v prevádzkovej činnosti prevádzateľa, znáša poškodený škodu len pomerne a čiastočne za ňu zodpovedá prevádzateľ.

50. S poukazom na uvedené v odseku 49 odvolací súd poukazuje na to, že svojej zodpovednosti sa prevádzkovateľ dotknutej činnosti môže v zmysle ust. § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka zbaviť, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného. Žiadne okolnosti, ktoré by bolo možné považovať za neodvratiteľnú udalosť, ktorá nemá pôvod v prevádzke, neboli v prebiehajúcom súdnom konaní žalovaným tvrdené a ani z vykonaných dôkazov zjavne nevyplývali. Platí pritom, že povinnosť tvrdenia, resp. dôkazné bremeno o existencii liberačných dôvodov spočíva na prevádzkovateľovi prevádzkovej činnosti. Pričom prevádzkovateľ by sa mohol zbaviť svojej zodpovednosti úplne len v prípade, ak by jeden z liberačných dôvodov bol jedinou príčinou vzniknutej škody. Žalovaný však počas konania na súde prvej inštancie netvrdil ani nepreukazoval existenciu liberačného dôvodu, pričom k poškodeniu chryzantém žalobkyne došlo v súvislosti s úletom (kvapôčok) leteckého postreku vykonávaným žalovaným prípravkom Reglone, kedy za škodu spôsobenú na kvetoch je objektívne zodpovedný žalovaný v zmysle ust. § 420a Občianskeho zákonníka. Nie je teda možné konštatovať na strane žalovaného unesenie dôkazného bremena vo vzťahu k existencii (preukázaniu) liberačného dôvodu na strane žalovaného, ktorý by odôvodňoval nepriznanie nároku žalobkyne.

51. Záverom odvolací súd ešte dodáva, že aj keď pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody je súd povinný vždy skúmať, či sú dané zákonné predpoklady na zníženie požadovanej náhrady škody podľa ust. § 450 Občianskeho zákonníka neznamenať to, že je z vlastnej iniciatívy povinný vyhľadávať podklady a dôvody na takéto zníženie. Pri kontradiktórnom procese je to samozrejme strana v konaní, ktorá musí poukázať na dôvody, ktoré by mohli viesť k použitiu ust. § 450 Občianskeho zákonníka a doložiť aj podklady k takémuto postupu. K uvedenému je nutné poukázať na to, že v odvolacom konaní žalovaný uvedené nenamietal a ani v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný žiadne dôvody na aplikáciu § 450 Občianskeho zákonníka netvrdil.

52. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje správnosť záveru okresného súdu o zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobkyne, avšak na rozdiel od súdu prvej inštancie s poukazom na § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka (nie § 427 Občianskeho zákonníka).

53. Súd prvej inštancie aj dôvodil, že okrem znaleckého posudku žalobkyňa predložila aj dve faktúry na sumu 166,- eur a 8,- eur, pričom aj v tejto časti žalobu náležite odôvodnila (náklady za analýzu vzoriek

v Maďarsku, náklady za úhradu faktúry ÚSKUP). Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že žalobkyňa sa domáhala aj zaplata úrokov z omeškania, ktoré si uplatnila dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na plnenie určenej v prvej výzve na náhradu škody.

54. Vo vzťahu žalovaného odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vzťahu k priznanej sume 166,- eur, 8,- eur ako aj úroku z omeškania (5 % ročne zo sumy 14.591,81 eur), odvolací súd prioritne zdôrazňuje, že v zmysle § 379, § 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP je viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi dôvodmi odvolania, ktoré odvolávajúca sa strana vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku. Odvolací súd, preto napadnutý rozsudok posudzoval v tomto odseku uvedenom rozsahu, výlučne z hľadiska obsahu odvolania, ktoré však neobsahovalo uvedenie akýchkoľvek odvolacím dôvodov. S ohľadom na uvedené aj v tejto časti odvolací súd považoval závery súdu prvej inštancie za správne (nespochybnené odvolateľom).

55. Odvolací súd nepovažoval žalovaným uvádzané tvrdenia k odvolacím dôvodom (§ 365 ods. 1 f, h/ CSP) za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane (závislého) výroku II. (o náhrade trov konania), nenapadnutého výslovne žiadnou odvolacou námietkou.

56. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

57. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

59. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyňi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

61. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

62. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).